

**INFORMACJA DLA PRACODAWCÓW
W ZAKRESIE DOFINANSOWANIA KOSZTÓW KSZTAŁCENIA
MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW**

Aktami prawnymi regulującymi kwestię związaną z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników są w szczególności:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 232);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10.01.2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 89);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. z 2015 poz. 673);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2010 r. Nr 244, poz. 1626);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53, poz. 311).

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Zgodnie z Art. 120:

1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, u pracodawców, a także w indywidualnych gospodarstwach rolnych.
2. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w podmiotach, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a tym podmiotem. Umowa powinna określać w szczególności sposób ponoszenia kosztów realizowania praktycznej nauki zawodu.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do praktycznej nauki zawodu organizowanej przez szkołę w jej warsztatach oraz pracowniach szkolnych dla uczniów tej szkoły.
4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, a także w innych podmiotach wymienionych w ust. 1, uwzględniając zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, a także kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia.
5. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do młodocianych pracowników odbywających praktyczną naukę zawodu w ramach odbywania przygotowania zawodowego. W przypadku młodocianego pracownika umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, zawiera pracodawca, który zatrudnia tego młodocianego.
6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.

Art. 121. [Dofinansowanie wynagrodzeń opiekunów praktyk zawodowych]

1. Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe przekazują pracodawcom, u których realizowana jest praktyczna nauka zawodu w formie praktyk zawodowych, środki na pokrycie dodatków i premii wypłacanych pracownikom za wykonywanie obowiązków opiekunów praktyk zawodowych oraz opłacanych od nich składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 122. [Dofinansowanie przygotowania zawodowego]

1. Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

- 1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania;
- 2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1.
2. Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:
 - 1) w przypadku nauki zawodu - do 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia;
 - 2) w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy - do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.
3. Kwoty dofinansowania określone w ust. 2 podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%.
4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Jeżeli umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z przyczyn niezależnych od pracodawcy, a młodociany pracownik podjął naukę zawodu na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u innego pracodawcy - przysługującą kwotę dofinansowania dzieli się między wszystkich pracodawców, proporcjonalnie do liczby miesięcy prowadzonej przez nich nauki zawodu. Dofinansowanie nie przysługuje temu pracodawcy, z którym umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z winy pracodawcy.
6. Dofinansowanie przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w ust. 1.
7. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Do wniosku należy dołączyć:
 - 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) kopię umowy o pracę z młodocianym pracownikiem zawartej w celu przygotowania zawodowego;
 - 3) kopię odpowiednio dyplomu lub świadectwa potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.
8. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.
9. Środki, o których mowa w ust. 8, są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.
10. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.
11. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi pomoc de minimis udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9).

Pracodawcy ubiegający się o dofinansowanie muszą pamiętać o:

- a) terminie złożenia wniosku – 3 miesiące od dnia zdania egzaminu przez młodocianego pracownika. **Termin ten**, jako określony w prawie materialnym, **nie podlega przywróceniu, więc w razie jego przekroczenia, pracodawca otrzyma decyzję o odmowie przyznania dofinansowania**,
- b) złożeniu wraz z wnioskiem stosownych załączników wynikających między innymi z ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe jak i z ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r.

o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (w większości kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem, jednak

część dokumentów powinna być złożona w oryginałach. Dotyczy to między innymi: zaświadczenia o zdaniu przez młodocianego pracownika egzaminu, formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy de minimis – jeśli pracodawca jej nie otrzymał lub oświadczenie o wysokości pomocy de minimis – jeśli pracodawca ją otrzymał, a z wnioskiem nie składa stosownych zaświadczeń wydanych przez podmioty, które udzieliły pomocy publicznej lub pomocy de minimis).

2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 232 z późn. zm.)

Konieczność zawarcia w formie pisemnej umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z młodocianym wynika z § 3 ww. rozporządzenia. Powinno się to zrobić zgodnie z art. 195 § 1 Kodeksu pracy. Zasadniczo umowy winny być zawierane w terminie przyjęć kandydatów do branżowej szkoły I stopnia. Jeśli młodociany nie dokończył się w branżowej szkole I stopnia, umowa o pracę może być zawarta w dowolnym terminie.

O zawarciu takiej umowy pracodawca zawiadamia:

- burmistrza właściwego ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego (co wynika z § 3a powyższego rozporządzenia),
- izbę rzemieślniczą czy cech właściwe ze względu na siedzibę rzemieślnika w przypadku, gdy pracodawca jest rzemieślnikiem.

Przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może odbywać się przez:

- naukę zawodu,
- przyuczenie do wykonywania określonej pracy.

Nauka zawodu ma na celu przygotowanie młodocianego pracownika do pracy w charakterze wykwalifikowanego robotnika lub czeladnika i odbywa się u pracodawcy z jednoczesnym doskazywaniem teoretycznym.

Przyuczenie do wykonywania określonej pracy ma na celu przygotowanie młodocianego do pracy w charakterze przyuczonego robotnika i może dotyczyć wybranych prac związanych z nauką zawodu.

Przygotowanie zawodowe młodocianych może prowadzić:

- pracodawca,
- osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy,
- osoba zatrudniona u pracodawcy.

Warunkiem koniecznym jest posiadanie kwalifikacji wymaganych od instruktorów praktycznej nauki zawodu, co reguluje:

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr z 2010 r. Nr 244, poz. 1626)

W § 10 rozporządzenia określono wymogi odnoszące się do osób prowadzących kształcenie młodocianych pracowników. Przepis ten ma następujące brzmienie:

"§ 10. 1. Zajęcia praktyczne prowadzą nauczyciele.

2. Zajęcia praktyczne realizowane u pracodawców i w indywidualnych gospodarstwach rolnych mogą także prowadzić:

1) pracownicy, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami lub młodocianymi stanowi podstawowe zajęcie i jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin przewidzianym dla nauczycieli,

2) pracodawcy lub wyznaczeni przez nich pracownicy albo osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami lub młodocianymi nie stanowi podstawowego zajęcia lub jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin niższym niż przewidziany dla nauczycieli, w ramach obowiązującego ich tygodniowego czasu pracy - zwani dalej "instruktorami praktycznej nauki zawodu".

3. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 1, powinni posiadać kwalifikacje wymagane od nauczycieli, określone w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

4. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, powinni posiadać co najmniej tytuł mistrza w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, którego będą nauczać, i przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli lub ukończony kurs pedagogiczny, którego program został zatwierdzony przez kuratora oświaty i obejmował łącznie co najmniej 70 godzin zajęć z psychologii, pedagogiki i metodyki oraz 10 godzin praktyki metodycznej, albo ukończony przed dniem 6 stycznia 1993 r. kurs pedagogiczny uprawniający do pełnienia funkcji instruktora praktycznej nauki zawodu.

5. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, niemający tytułu mistrza w zawodzie, powinni posiadać przygotowanie pedagogiczne lub ukończony kurs pedagogiczny, o których mowa w ust. 4, oraz:

1) świadectwo ukończenia technikum, technikum uzupełniającego lub szkoły równorzędnej albo świadectwo ukończenia szkoły policealnej lub dyplom ukończenia szkoły pomaturalnej lub policealnej i tytuł zawodowy w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie pokrewnym do zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, lub

2) świadectwo ukończenia liceum zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej czteroletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego, lub

3) świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego, liceum technicznego, liceum profilowanego, uzupełniającego liceum ogólnokształcącego, technikum i technikum uzupełniającego, kształcących w innym zawodzie niż ten, którego będą nauczać, lub średniego studium zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej sześcioletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego, lub

4) dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku (specjalności) odpowiednim dla zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzyletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu dyplomu lub dyplom ukończenia studiów wyższych na innym kierunku (specjalności) oraz co najmniej sześcioletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać.

W praktyce w każdym przypadku pracodawca powinien dokładnie sprawdzić, czy program kursu pedagogicznego, jaki ukończyła osoba prowadząca praktyczną naukę zawodu, odpowiada wymogom określonym w § 10 ust. 4, a kwalifikacje zawodowe spełniają warunki określone w § 10 ust. 5 powyżej wskazanego rozporządzenia.

4. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362, z późn. zm.)

W ustawie powyższej określono między innymi, że:

Art. 11. 1. Wartość pomocy publicznej jest wyrażana w kwocie pieniężnej, po przeliczeniu jej w sposób pozwalający na ustalenie kwoty, jaką otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby została ona udzielona w formie dotacji.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia porównywalności wartości pomocy udzielanej w różnych formach.

3. Równowartość pomocy w euro ustala się według kursu średniego walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu udzielenia pomocy.

Z przepisów tej ustawy wynikają dla pracodawcy między innymi następujące warunki:

Art. 37.

1. Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

1) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;

2) informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis.

2. Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

1) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat obrotowych, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis w rolnictwie otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;

2) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis w rybołówstwie otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;

3) informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

2a. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 3, oraz wzór formularza informacji, kierując się koniecznością zapewnienia zupełności i przejrzystości przedstawianych informacji.

3. Prezes Urzędu przedstawia Komisji, na jej wniosek, informacje o pomocy de minimis.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa przedstawia Komisji, na jej wniosek, informacje o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

5. Podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o jej udzielenie, informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej, zawierających w szczególności wskazanie dnia i podstawy prawnej jej udzielenia, formy i przeznaczenia, albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 5, oraz wzory formularzy informacji, biorąc pod uwagę przeznaczenie planowanej pomocy oraz konieczność zapewnienia nieprzekroczenia dopuszczalnej wielkości pomocy udzielonej w związku z realizacją danego przedsięwzięcia przez poszczególne podmioty ubiegające się o pomoc oraz uwzględniając wymagania z zakresu sprawozdawczości.

7. Do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 5, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi.

8. Obowiązku przedstawiania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 3 oraz w ust. 5, nie stosuje się, jeżeli informacje te przekazuje się podmiotowi udzielającemu pomocy na podstawie odrębnych ustaw.

Wyjaśnienia, informacje, formularze i akty prawne dotyczące pomocy de minimis zamieszczone są na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakładce POMOC PUBLICZNA http://uokik.gov.pl/pomoc_publiczna.php

Do wniosków o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników każdy pracodawca musi załączyć wypełniony FORMULARZ INFORMACJI PRZEDSTAWIANYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O POMOC DE MINIMIS i stosowne załączniki. Dla każdego ucznia składa się odrębny wniosek i formularz.

Wzór formularza stanowi załącznik do rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.). Zamieszczony jest także pod wzorem wniosku o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika niniejszej informacji.

Pod formularzem informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis zamieszczono instrukcję wypełniania tabeli w części D formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis. Konieczne jest podanie wszystkich informacji zawartych w formularzu. To pracodawca odpowiada za informacje zawarte w formularzu.

Dla pełnego rozeznania niezbędne jest, aby wszyscy pracodawcy zapoznali się z pełną treścią aktów prawnych związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Wzory wniosków o dofinansowanie zamieszczono poniżej. Pierwszy z wzorów jest przeznaczony dla pracodawców, którzy kształcili młodocianego pracownika przez cały okres trwania umowy, drugi zaś wzór – dla pracodawców, którzy przejęli młodocianego od innego pracodawcy.